

DE NATIONALE TEST FOR ELEVER MED

LÆSEVANSKELIGHEDER

- UDFORDRINGER, ANBEFALINGER OG INSPIRATION

INDHOLD

En test, der tilpasser sig	2
Udfordringer	3
Anbefalinger	4
Forbered elever og forældre før testen	4
Støt eleverne under testen	5
Brug resultaterne efter testen	6
Inspiration	7
Mød Anne, 6. klasse	7
Mød Bo, 6. klasse	8
Mød Emma, 6. klasse	9
Notationsark: Nationale test for elever med særlige behov	10

EN TEST, DER TILPASSER SIG

De nationale test er it-baserede test, der tegner et øjebliksbillede af, hvad elever på forskellige klassetrin kan og ved inden for centrale områder af fagene matematik, engelsk, fysik/kemi, biologi, geografi og dansk, læsning.

Testene er obligatoriske for alle elever i folkeskolen, herunder elever på for eksempel specialskoler, dagbehandlingshjem og heldagsskoler, der opfylder elevernes undervisningsforpligtelse i henhold til folkeskoleloven. For elever med læsevanskeligheder kan der være nogle særlige udfordringer at tage høj-

de for. Men der er samtidig mange muligheder for at tilpasse testsituationen og give eleverne en succesoplevelse: Testene er adaptive, hvilket betyder, at de indretter sig efter den enkelte elevs faglige niveau, og med de kendte hjælpemidler fra hverdagen har langt de fleste elever mulighed for at gennemføre testene på lige fod med kammeraterne.

Denne vejledning fortæller både om udfordringerne og anbefalingerne og giver inspiration til, hvordan man som lærer kan forberede eleverne på testen, støtte dem undervejs og arbejde fremadrettet med deres testresultater.

Gruppen af elever med læsevanskeligheder er forskellig, og eleverne har forskellige udfordringer, for eksempel problemer med afkodning og/eller sprogforståelse. Ordblinde har for eksempel problemer med afkodning, mens de godt kan være gode til sprogforståelse. Andre elever kan have specifikke forståelsesvanskeligheder, men være glimrende afkodere. Det gælder for eksempel en del tosprogede elever. En anden gruppe elever er endelig særlig fagligt udfordret, på grund af at de ud over de ovennævnte vanskeligheder for eksempel også kan have ADHD, specifikke eller generelle indlæringsvanskeligheder samt socioemotionelle problemer. Udfordringerne for eleverne er forskellige, og derfor vil anbefalingerne i denne vejledning skulle bruges forskelligt i forhold til den enkelte elev.

Figuren nedenfor viser, hvordan kombinationen af sprogforståelses- og afkodningsfærdigheder giver sig udslag i elevernes læsefærdigheder.

Oplæsningsprogram kan ikke læse grafik

I testen kan der være nogle opgaver med tekst i grafik, på knapper og som svarmuligheder, som brugere af oplæsningsprogram – for eksempel ordblinde eller svagsynede – ikke kan få læst op. I den almindelige opgavetekst kan elever med oplæsningsprogram få læst teksten op ved at markere tekststykket. Men man kan ikke markere tekst, som er en del af et billede. For elever, der er afhængige af et oplæsningsprogram, kan det være nødvendigt at få hjælp af en lærer ved opgaver, som har tekst i billedet.

Opgaverne kan løses uden mus

De fleste opgaver er konstrueret, så de lever op til de internationale retningslinjer for tilgængelighed for brugere med forskellige former for handicap (WCAG). Det betyder, at opgaverne også kan løses af de elever, der ikke bruger mus i hverdagen, men måske i stedet bruger tastaturet eller et anderledes tastatur.

Alle opgaver er markeret i forhold til, om de kan løses uden brug af mus. Det betyder, at læreren, når han eller hun booker tid til en test, kan vælge, om eleverne skal gennemføre en test med eller uden mus. Hvis en elev ikke bruger mus, vil han eller hun for eksempel ikke få opgaver, hvor elementer skal flyttes rundt på skærmen.

Fritagelse er sjældent nødvendig

Det vil kun i særlige tilfælde være nødvendigt at fritage elever med læsevanskeligheder for at deltage. Det skyldes, at testene tilpasser sig elevernes niveau undervejs i testen, og at eleverne kan benytte alle de hjælpemidler, de kender fra dagligdagen.

En elev kan kun fritages, hvis han eller hun

- har betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse
- ikke har tilstrækkelige danskundskaber
- er fritaget for undervisning i faget
- ikke undervises i faget, men for eksempel går i erhvervsklasse.

En elev kan fritages, hvis det vurderes, at han eller hun af en af disse årsager ikke vil kunne gennemføre testen med et resultat, der kan bidrage til at kvalificere den løbende evaluering. Det gælder også, hvis det på grund af oplæsningsprogrammets manglende oplæsning af tekst i billeder vurderes, at eleven ikke vil kunne gennemføre testen med supplerende støtte fra en lærer. Det er skolens leder, som efter samråd med eleven og forældrene kan fritage eleven for at deltage i testen. Pædagogisk-psykologisk rådgivning kan inddrages i vurderingen. Skolens leder skal sikre, at elevens udbytte af undervisningen bliver evalueret på en anden måde end med de nationale test. Der skal altså ske en evaluering af de samme områder, som testen tester.

Forbered elever og forældre før testen

Det er vigtigt, at læreren i god tid forbereder både sig selv, eleverne og forældrene grundigt på testen, så alle får den bedst mulige oplevelse.

Planlæg testen efter elevernes behov

Der indgår læsning i alle nationale test, og derfor er det en god idé at drøfte en elevs læsevanskeligheder i lærerteamet, så han eller hun får de nødvendige hjælpemidler. Overvej også, om testen skal gennemføres med en hel klasse, gruppevis eller enkeltvis, og om der skal være en ekstra lærer til stede, som specifikt kan støtte elever med læsevanskeligheder.

Informer elever og forældre inden testen

Fortæl elever og forældre, at

- testen ikke er udarbejdet specifikt til elever med særlige behov, men at samme test bruges på alle folkeskoler i hele landet.
- testen skal bruges til at give mere viden om elevernes faglige niveau og målrette undervisningen til både den enkelte og klassen.
- opgavernes sværhedsgrad indretter sig undervejs efter elevernes faglige niveau. Alle elever vil få opgaver, de kan svare på, og opgaver, de ikke kan svare på. Det er meningen, fordi testen undervejs finder elevernes faglige niveau.
- særligt de første opgaver vil ofte virke svære, fordi niveauet endnu ikke er tilpasset eleven. Lærere med elever med særlige behov skal have særligt fokus på at forberede eleverne på dette.
- resultaterne bliver udskrevet i standardiseret form og udleveret til forældrene.
- resultaterne aldrig står alene, men bliver sammenholdt med lærerens øvrige viden om eleverne.
- selv om resultatet er som forventet, giver testen læreren en detaljeret information om elevens udfordringer på de faglige områder, som testen tester. Læreren kan bruge dette i sin planlægning af undervisningen for den enkelte elev.

Anbefalinger til den gode forberedelse

- Drøft elevernes udfordringer og behov i lærerteamet.
- Introducer eleverne for punktlæsning, og træn dem i, at forskellige opgavetyper kræver forskellige læseteknikker.

Lav klare aftaler med eleverne

Testsituationen kan være uvant for både lærer og elever – eleverne er måske vant til at få hjælp til at klare opgaver i skolen, og læreren er måske vant til at forklare, uddybe og fortælle resultatet af en opgave med det samme i den daglige undervisning. Men rollen som underviser er forskellig fra rollen som testvejleder. Lav derfor sammen nogle klare aftaler om, hvordan eleverne kan bede om hjælp og få pauser i løbet af testen.

Afprøv opgavetyper med demotesten

På www.evaluering.uvm.dk ligger der forskellige demoudgaver af de nationale test, som lærere og elever kan prøve. Demotestene er ikke adaptive, men de kan bruges til at gøre eleverne mere fortrolige med opgavetyper og særlige hjælpemidler, inden de skal gennemføre den rigtige test. Hvis eleven bruger oplæsningsprogram, kan det være en god idé at prøve demotesten med opgaver, der kan løses uden og med brug af mus. Der er enkelte opgavetyper, hvor oplæsningsprogrammet reagerer forskelligt.

Fra efteråret 2010 kan eleverne også forberede sig ved at gennemføre hver af de nationale test to gange på frivillig basis ud over den obligatoriske testgang. Det kan ske i de perioder af året, hvor der ikke er planlagt obligatoriske test. Testene kan bruges på det klassetrin, hvor de er obligatoriske, og på klassetrinnet lige over og under. De frivillige test kan bruges til at følge elevernes faglige udvikling, da det er samme opgavebank, spørgsmålene kommer fra, og samme skala, resultatet gives på.

Få styr på det praktiske

- Lav aftaler med de involverede lærere.
- Book egnede lokaler, og gør dem klar.
- Tjek, at de tekniske hjælpemidler fungerer.
- Bed eventuelt om støtte fra skolens it-support.

- Lad eleverne gennemføre en demotest forud for den rigtige test, så de får lov at prøve opgavetyperne sammen med deres hjælpemidler.
- Beskriv eventuelt dine forventninger til elevernes præstationer i notationsarket på side 10.

Giv eleverne særlige hjælpemidler

Ud over almindelige hjælpemidler som for eksempel kladdepapir og blyant vil elever med læsevan-skeligheder ofte have gavn af et oplæsningspro-gram eller en personlig hjælper, som kan læse testspørgsmålene eller centrale passager højt. Brug de støtteforanstaltninger, som bruges i den almin-delige undervisning.

Observer eleverne under testen

Mens testen er i gang, er det en god idé at holde øje med eleverne og bruge notationsarket på side 10 til at skrive om, hvordan de reagerer på testen, hvilken hjælp de får undervejs, og om den har effekt. Disse erfaringer kan være en god hjælp senere, både til at vurdere, om noget har haft indflydelse på testre-sultaterne, og til at planlægge næste testforløb for klassen som helhed eller for den enkelte elev.

Giv eleverne pauser og mere tid

En test kan som regel gennemføres inden for en lektion på 45 minutter, men elever med læsevan-skeligheder kan godt have brug for mere tid. Det skyldes, at de måske besvarer spørgsmålene lang-sommere, hvis de får teksten læst højt eller bruger et oplæsningsprogram.

Testen kan også stilles på pause, hvis en elev har brug for det, eller læreren kan afbryde testen for at gøre den færdig en anden dag. Det gøres alt sam-men fra monitorerings siden i testsystemet.

Vis opbakning undervejs

Det betyder meget for elevernes oplevelse af te-sten, at læreren opmuntrer dem til at give sig i kast med opgaverne, men også at læreren holder øje med, om de har brug for pause. Eleverne må gerne spørge læreren til råds, hvis de for eksempel har problemer med at forstå en opgave. Undgå dog at hjælpe med at svare rigtigt, da næste opgave blot vil blive sværere og måske ligger over den enkeltes faglige niveau.

Læreren kan i stedet hjælpe eleverne med at ori-entere sig på opgavesiden og guide dem ved hjælp af stikord, for eksempel spørge til, hvad en tekst overordnet handler om, uden at afsløre svaret. Husk at informere andre personer i lokalet om, hvilken hjælp de må give, og hvordan de kan svare på ele-vernes spørgsmål.

Elever bliver aldrig dygtigere af at blive testet. Men de kan blive dygtigere, hvis læreren kan afkode testresultaterne og bruge dem som bidrag til at planlægge og målrette undervisningen til den enkelte elev.

Vurder resultaterne

Resultaterne viser, hvad eleverne kan, uanset hvor og hvordan de har lært det. Det er altså hverken Fælles Mål, læreren eller skolen, der testes.

Både testsituation og hjælpemidler kan have indflydelse på elevernes resultater. Brug observationerne fra notationsarket til at vurdere kvaliteten af de enkelte resultater. Hvordan var elevernes motivation? Var der tekniske problemer undervejs? Hvordan fungerede hjælpemidlerne?

Hvis en elev får hjælp til oplæsning i dansk, læsning, påvirker det resultaterne i profilområdet Afkodning. Testresultatet vil ikke fortælle så meget om elevens afkodningsfærdigheder, og denne del af testresultatet skal derfor altid tages med forbehold. Afkodningen bør i disse tilfælde evalueres på en anden måde, for eksempel med en ordlæseprøve. Det gælder dog ikke de ordkædeopgaver, hvor eleven skal sætte to streger for at dele ordet, da oplæsningsprogrammet her ikke læser andet end bogstaverne op enkeltvis.

Specialundervisningsbekendtgørelsen giver mulighed for, at undervisningen kan gives på lavere klassetrin end det klassetrin, der svarer til elevens skolealder.

Tag højde for, om eleverne får undervisning på et lavere klassetrin end det klassetrin, der svarer til deres skolealder, og derfor får resultater, der er be-

regnet i forhold til elever på samme alder, i stedet for det klassetrin, undervisningen gives på. Disse resultater vil ofte ligge under middel. Det ved den enkelte elev, forældre og lærer godt, og derfor er det vigtigt også at sætte fokus på de mange andre informationer, testresultatet giver, og på elevens progression.

Giv feedback til elever og forældre

Læreren skal formidle testresultatet mundtligt til eleverne. I samtalen kan læreren fremhæve de fagligt stærke og svage sider, og lærer og elev kan sammen opstille læringsmål og på den måde bruge testresultatet fremover.

Alle forældre skal have udleveret et skriftligt testresultat, men det fremgår ikke af den standardiserede udskrift fra computeren, om en elev har brugt hjælpemidler eller er blevet undervist på et andet klassetrin, end testen er taget på. Det kan derfor være en fordel at følge op med et mundtligt eller skriftligt supplement til forældrene (se eksempel side 7). Sæt fokus på det positive og fremadrettede i feedbacken: Hvilke opgavetyper har eleven besvaret bedst? Hvor er udviklingsmulighederne? Hvilke tiltag bliver der nu sat i værk?

Brug resultaterne i undervisningen

Testresultaterne kan blandt andet bruges til at planlægge undervisningen på nye måder, så den for eksempel udfordrer eller støtter den enkelte elev. Testresultater kan også være udgangspunkt for at danne nye hold og grupper eller indgå i overvejelserne om de fremtidige læringsmål for den enkelte elev og klassen som helhed. Hvis eleverne tager testen flere gange, kan læreren desuden følge med i elevernes fremskridt på de forskellige profilområder.

Anbefalinger til den gode dialog

- Sæt fokus på den positive feedback, men fremhæv også udfordringerne.
- Spørg til elevens oplevelse af testen – var der tid nok til at besvare opgaverne? Var eleven nervøs? Var opgaverne lette eller svære?
- Fortæl, hvad testresultaterne betyder for eleven. Skal undervisningsplanen justeres? Skal der sættes nye læringsmål for eleven? Bekræfter resultatet, at kursen er rigtig?

Mød Anne, 6. klasse

Anne går i 6. klasse og har vanskeligheder i læsning – især på afkodningsområdet. Denne udfordring har man på skolen delvist afhjulpet ved at lade Anne bruge et oplæsningsprogram i den daglige undervisning. Den nationale test i dansk, læsning skal nu vise, hvordan Anne klarer sig i de to andre profilområder, Sprogforståelse og Tekstforståelse.

Afkodningsresultatet må suppleres

Anne har brugt sit oplæsningsprogram under testen. Problemet er, at når programmet rent teknisk afhjælper afkodningsproblemer ved at læse teksten højt, er nogle opgaver samtidig løst. Testresultatet for profilområdet Afkodning må derfor suppleres med andre test, hvorimod testresultaterne for de to andre profilområder kan tages som udtryk for Annes faglige niveau. Det bemærker dansklæreren på de udskrevne testresultater til Annes forældre.

Vanskeligheder med tekstforståelse

Testresultatet viser, at Anne har visse vanskeligheder med tekstforståelse, men tilsyneladende ikke med sprogforståelse. Annes gode resultat i sprogforståelse tyder på, at hun har et alderssvarende ordforråd, og at der derfor er grund til at forvente, at hun har gode muligheder for at forstå ordvalget i en tekst, når hun får den læst op.

Det er dog bemærkelsesværdigt, at Anne – trods brugen af oplæsningsprogram – ikke kan besvare tekstforståelsesopgaverne på et alderssvarende niveau. Der er altså grund til at undersøge nærmere, hvad årsagerne kan være, og hvad læreren kan gøre for at understøtte Annes læseudvikling.

En opfølgende indsats

Læreren forsøger at få et billede af Annes tekstforståelse ved at undersøge hendes evne til meddigtning med spørgsmål som: Hvad tror du...? Hvad nu hvis ...? På den måde får Anne mulighed for at vise læreren, hvordan hun danner indre billeder, forstår den indre sammenhæng i en skønlitterær tekst eller kan relatere oplysninger fra en fagtekst til den viden, hun har i forvejen. Læreren taler også med skolens læsevejleder om Annes resultater.

Information til hele lærerteamet

Dansklæreren informerer Annes andre lærere om, at hun måske har vanskeligheder med tekstforståelse. Annes lærere skal være særligt opmærksomme på at sikre sig, at hun rent faktisk har forstået, hvad der er blevet sagt, og at hun er klar over, hvad en opgave går ud på. Lærerne må også forvente, at mange af de tekster, som bruges til resten af klassen, er for svære for Anne, selv om hun får dem læst højt af computeren. Desuden skal lærerne være opmærksomme på, at Anne arbejder langsomt, fordi hun bruger oplæsningsprogrammet som hjælpemiddel.

Orientering af forældrene

Læreren har før testen sendt et brev til alle forældre sammen med orienteringsbrevet til forældrene fra Skolestyrelsen. Her har læreren orienteret om, at nogle elever bliver undervist på et andet niveau end det, deres alder svarer til, men at alle deltager i testen, da den tilpasser sig hver elev. Han sender testresultatet hjem til forældrene sammen med et kort brev.

Eksempel på et supplerende brev til resultatudskriften

Som vi tidligere har talt om, har Anne store vanskeligheder med afkodning, og hun er allerede tildelt og bruger kompenserende it-hjælpemidler. Til testen har Anne også brugt disse hjælpemidler. Hun benytter i øjeblikket oplæsningsprogram, og derfor vil resultatet fra profilområdet Afkodning ikke kunne fortælle noget om hendes kompetencer inden for afkodning. Disse er allerede afdækket på anden måde. Anne har en alderssvarende sprogforståelse, men testresultaterne tyder på, at hun har svært ved at forstå tekster. Vi vil derfor i alle fag være opmærksomme på Annes tekstforståelse og undervise hende i, hvordan hun læser

de enkelte fags tekster. Alle Annes lærere er informeret, og der vil i alle fag blive taget særlige hensyn, så Anne får hjælp til at forstå både det, der er skrevet, og det, der bliver sagt. Vi går desuden i gang med at styrke Annes brug af elektroniske hjælpemidler, herunder ordbøger, i fagene. Hun skal således bruge både dansk-dansk-, engelsk-dansk- og tysk-dansk-ordbog.

Vi kan på næste skole-hjem-samtale den 15. marts tale mere om Annes testresultat og de nye initiativer. Der vil jeg også fortælle jer mere om de erfaringer, vi på skolen har gjort os med de nationale test.

Mød Bo, 6. klasse

Bo går i 6. klasse og skal gennemføre den nationale test i matematik. Han klarer sig sædvanligvis godt i matematik, men har problemer med at læse og skrive – og med at sidde stille og koncentrere sig.

Testen hjælper på koncentrationen

Testresultaterne i matematik viser helt som forventet, at Bo klarer sig meget fint i både tal og algebra og i geometri, mens resultatet i profilområdet Matematik i anvendelse er klart under det niveau, som læreren har forventet. Når Bo arbejder ved computeren, for eksempel i forbindelse med den nationale test, har han betydeligt lettere ved at koncentrere sig, end når der er tale om almindelig klasseundervisning.

Resultaterne nærlæses

Bos lærer bestemmer sig for at se nærmere på besvarelserne af opgaverne i profilområdet Matematik i anvendelse for at spore eventuelle mønstre i besvarelsen. Hun ser på, om der er opgaveemner, som Bo klarer særligt godt eller skidt. Det er ikke tilfældet. Bo løser opgaverne inden for de forskellige opgaveemner, når de ikke indeholder lange og komplicerede forklaringer. Men han springer tilsyneladende opgaver over, når der er tale om teksttunge opgaver og opgaver, hvor der i teksten benyttes matematiske begreber.

Læreren sammenligner herefter Bos præstationer i profilområdet Tal og algebra med præstationerne i profilområdet Matematik i anvendelse. Sammenligningen viser, at de opgaveemner i Tal og algebra, som Bo har sværest ved, også går igen i Matematik

i anvendelse, hvilket ikke overrasker læreren. Samtidig viser sammenligningen, at der er opgaveemner i Tal og algebra, som Bo klarer fint, men som han klarer mindre godt, når de samme opgaveemner dukker op i Matematik i anvendelse.

Bos præstation i matematiktesten og specielt i profilområdet Matematik i anvendelse tyder på, at han har svært ved at opfylde de læsemæssige krav, der stilles, og at hans vanskeligheder ikke skyldes, at han i den almindelige undervisningssammenhæng har svært ved at koncentrere sig.

It engagerer

Bo har lige fået oplæringsprogram til brug i undervisningen, og da han er meget interesseret i it, er han blevet meget mere optaget af undervisningen og mere koncentreret i timerne. Bos matematiklærer beslutter derfor at lade Bo bruge oplæringsprogrammet mest muligt i matematik, så det ikke er læsningen, der forhindrer ham i at løse opgaverne. Læreren beslutter også at give de matematiske begreber særlig opmærksomhed for at støtte Bo i arbejdet med teksttunge opgaver.

Orientering af forældrene

Læreren har før testen sendt et brev til alle forældre sammen med orienteringsbrevet til forældrene fra Skolestyrelsen. Her har læreren orienteret om, at nogle elever bliver undervist på et andet niveau end det, deres alder svarer til, men at alle deltager i testen, da den tilpasser sig hver elev. Hun sender testresultatet hjem til forældrene sammen med et kort brev.

Eksempel på et supplerende brev til resultatudskriften

Testresultaterne viser, at Bo klarer sig meget flot i både Tal og algebra og i Geometri, men også at han har store vanskeligheder med de opgaver i matematik i anvendelse, hvor der er meget tekst, og hvor der indgår matematiske udtryk og begreber i den løbende tekst.

Bo har lige fået et program til undervisningen i dansk, der kan omsætte tekst til syntetisk tale. Det vil vi forsøge også at bruge i matematikundervisningen og ved fremtidige test på

computeren. Hvis han skal bruge hjælpemidlet effektivt, kræver det, at han bruger det dagligt, og det vil derfor hjælpe ham, hvis I opfordrer ham til også at bruge det hjemme.

Vi kan tale mere om, hvordan oplæringsprogrammet fungerer, til næste skole-hjem-samtale den 15. marts. Der vil jeg også kunne give jer adresserne på nogle hjemmesider på internettet med it-matematikopgaver, som Bo kan øve sig på.

Mød Emma, 6. klasse

Emma fra 6. klasse har gennemført den nationale test i dansk, læsning. Testresultatet viser, at hun har klaret opgaverne i profilområdet Afkodning på et alderssvarende niveau, mens opgavebesvarelserne i profilområderne Sprogforståelse og Tekstforståelse vidner om vanskeligheder. Noget tyder altså på, at Emma kan læse det, der står på linjen, men at hun har vanskeligheder ved at forstå henholdsvis betydningen af enkelte ord og faste vendinger (profilområde Sprogforståelse) og sammenhængende tekst (profilområdet Tekstforståelse).

Behov for at udvide ordforrådet

Da Emmas afkodningsfærdigheder faktisk er på et alderssvarende niveau, vil en computer med oplæringsprogrammer ikke være nogen støtte for hende. Testen viser derimod, at Emma har brug for hjælp til at udvide og nuancere sit ordforråd, og her kan det være en hjælp at have hurtig og nem adgang til forskellige elektroniske ordbøger og leksika.

Lærerne skal have besked

Der er en stor risiko for, at Emma har – eller vil få – vanskeligheder i de fleste fag, hvis hun ikke får hjælp til at udvikle sin sprogforståelse og tekstforståelse. Alle Emmas lærere bliver derfor informeret om hendes testresultat, og lærerteamet diskuterer, hvordan Emma kan blive undervist i de forskellige fags særlige ordforråd og fagsprog. Emmas læsevanskeligheder kan med andre ord ikke begrænses til danskfaget.

Orientering af forældrene

Læreren har før testen sendt et brev til alle forældre sammen med orienteringsbrevet til forældrene fra Skolestyrelsen. Her har læreren orienteret om, at nogle elever bliver undervist på et andet niveau end det, deres alder svarer til, men at alle deltager i testen, da den tilpasser sig hver elev. Han sender testresultatet hjem til forældrene sammen med et kort brev.

Eksempel på et supplerende brev til resultatudskriften

Jeg vedlægger til orientering en kopi af den supplerende læseudredning, som er blevet foretaget, da vi havde set resultaterne fra den nationale test i læsning. På baggrund af den har skolen – efter aftale med jer – bevilget tre timers støtte om ugen i dansktimerne med virkning fra den 1. april i år. Klassens andre lærere er naturligvis informeret.

Støttetimerne bruges til holddeling af klassen i en periode på foreløbig seks uger. Speciallæreren har et hold på fire elever fra klassen – heriblandt Emma. I holdtimerne arbejder hele klassen med individuelle læse- og skriveaktiviteter. Som aftalt lægger speciallæreren i den første periode vægt på, at Emma skriver tekster, hvor nogle af de nye ord, hun støder på i læseteksterne, indgår. De tre dansktimer om ugen,

hvor jeg har klassen samlet, arbejder vi med en roman, hvor vi sætter fokus på læseforståelsen og arbejder med nogle af de grundlæggende begreber til tekstanalyse. Eleverne vælger selv, om de vil have romanen som lydbook, så de kan høre den på mp3-afspilleren, eller om de selv vil læse den. Eleverne skal hver især lave opgaver med fokus på læseforståelse i relation til denne roman. Jeg aftaler individuelt med hver enkelt elev, hvilke opgaver eleven laver.

Som allerede aftalt holder vi en ekstra skolehjem-samtale den 15. marts, hvor vi fortæller om de iagttagelser, speciallæreren har gjort i perioden. Herefter tager vi stilling til, hvordan de tre ugentlige timer skal bruges resten af skoleåret.

**NOTATIONSARK:
NATIONALE TEST FOR ELEVER MED
SÆRLIGE BEHOV**

Elevens navn: _____

Dato for testen: _____

Fag	Klasse	Fag	Klasse
Dansk, læsning		Biologi	
Matematik		Geografi	
Engelsk		Fysik/kemi	
Dansk som andetsprog			

Særlige forhold, som har betydning for elevens testresultat

Arbejdsro i lokalet	
Computers og hjælpemidlers funktionsduelighed	
Personlige forhold på testdagen	
...	

Hjælpemidler

Præciser, hvilke hjælpemidler der er til rådighed, for eksempel

- Ekstra tid: 15 minutter
- Oplæsningsprogram: cdord 6
- Personlig assistance: Stine Hansen, speciallærer.

lagttag, og noter

- om eleven rent faktisk bruger hjælpemidlet.
- hvordan hjælpemidlet virker, hvordan en eventuel personlig assistance har fungeret, og hvad der er givet hjælp til.

Vurder iagttagelserne, og noter den pædagogiske konsekvens af hjælpemidlerne

Hjælpemiddel	Er stillet til rådighed	Iagttagelser under testen	Konsekvens af dette
Ekstra tid			
Pause			
Oplæsningsprogram			
Personlig assistance			
Ordbøger			
Lommeregner			
Andet			

Lærerens navn: _____

DE NATIONALE TEST FOR ELEVER MED

LÆSEVANSKELIGHEDER

- udfordringer, anbefalinger og inspiration

Redaktion: Margit Holm Nielsen, Skolestyrelsen,
Kontor for Afgangsprøver, Test og Evalueringer

Andre bidragydere: Juliane Øhlenschlæger Ven-
delboe og Stella Steengaard, Ordblindeforeningen,
Mia Finnemann Schultz, Dansk Videncenter for
Ordblindhed, Kirsten Friis Larsen, Nationalt Viden-
center for Læsning, samt Lis Pøhler, Pædagogisk
konsulent

Serieredaktion og produktion: Werner Hedegaard,
Undervisningsministeriet, Kommunikationssekre-
tariatet

Grafisk tilrettelæggelse og omslag: Scanprint A/S

Fotos: Ulrik Samsøe Figen og Colourbox.com

1. udgave, februar 2010

ISBN (WWW) 978-87-92140-64-7

Internetadresse: www.skolestyrelsen.dk

Udgivet af Styrelsen for Evaluering og Kvalitets-
udvikling af Folkeskolen (Skolestyrelsen)

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig
karakter rettes til Skolestyrelsen,
Kontor for Afgangsprøver, Test og Evalueringer

**På www.evaluering.uvm.dk
skal læreren booke tid til testen,
gennemføre testen og hente
resultaterne.**

**Her findes også en brugervejledning
til testsystemet.**

**UDFORDRINGER,
ANBEFALINGER OG
INSPIRATION**

